

Ane Halsboe-Jørgensens tale ved indvielsen af Frihedsmuseet

Taler

Ane Halsboe-Jørgensen
Kulturminister

Dato

30. september 2021

Sted

Churchillparken, København

Omstændigheder

Frihedsmuseet er et museum for Danmarks frihedskamp i årene 1940-1945, som efter en omfattende brand i 2013 er blevet genopført. Den officielle indvielse var planlagt til 75-årsdagen for Danmarks befrielse den 5. maj 2020, men blev som følge af situationen med COVID-19 udskudt til september 2021.

Deres majestæt. Kære alle.

Grunden til at vi står her i dag er i virkeligheden trist. Nemlig en påsat brand i 2013. Heldigvis førte den trods alt noget godt med sig. Den førte nemlig til et nyt og tidssvarende Frihedsmuseum.

Og heldigvis overlevede de uerstattelige genstande fra besættelsestiden branden. Det er vigtigt. For de fortællinger, som knytter sig til museumsgenstandene, og som Frihedsmuseet på fornemste vis formidler, er en betydningsfuld del af, hvem vi er som folk.

Min egen morfar var dreng i Sønderjylland under Anden Verdenskrig. Men jeg ved ikke, hvad han har været vidne til som dreng, for han har aldrig villet tale om det. Måske får jeg ham en dag til at fortælle. Jeg ved, at tavshed om krigsoplevelser ikke er ualmindeligt, og det gør Frihedsmuseet endnu mere vedkommende.

Vi har lige hørt Halfdan Rasmussens digt ”Man, gav dem kolde Øjne”. I digtet fornemmer man, at valget om modstand aldrig var svært for Halfdan Rasmussen.

Selvom overbevisningen var stærk blandt de danske modstandsfolk, krævede det mod at gå op imod værnemagten og trodse den danske øvrighed. For aktiv modstandskamp var risikofyldt.

Vi skylder fremtidige generationer at lære af historien, og vi skylder de danskere, som deltog i frihedskampen, at deres indsats erindres. For de satte livet på spil for de værdier, Danmark bygger på.

Vi, som ikke selv har oplevet en besættelse og en krig, kan let tage demokrati, ytringsfrihed og den nationale ret til selvbestemmelse for givet.

Faktum er, at vi har vores demokrati, fordi andre mennesker før os har forsvaret det – og nogle med livet som indsats. De satte deres eget liv på spil for noget større end dem selv.

Beretningen om frihedskæmperen Musse Hartig, som vi lærer at kende i museumsudstillingen, har gjort et særligt indtryk på mig. I 1944 måtte Musse gå under jorden og få ny identitet på grund af sit arbejde i modstandsbevægelsen. Foruden at agere kurér husede hun modstandsfolk sammen med sin mand, der var aktiv i BOPA.

Men tyskerne kom for tæt på, og det betød, at hun måtte forlade sine to små piger på uvis tid. Den ene var to år gammel og den anden blot 14 dage gammel. Musse er bare ét eksempel på, at modstandsfolkene bragte store personlige ofre i frihedens navn – og på vores vegne.

Jeg håber og tror på, at Frihedsmuseet kan være med til at minde os om det, som aldrig må glemmes. Om de mennesker der satte alt på spil for noget større end dem selv. Og for den frihed som vi ALDRIG må tage for givet.

Frihedsmuseet kan bevare og formidle fortællingerne om Danmarks modstandskamp, også når de, som har oplevet dem, ikke længere er iblandt os.

Jeg vil derfor gerne rette en helt særlig tak til alle involverede parter bag museet. Uden donationerne fra A.P. Møller Fonden og Augustinus Fonden, er det ikke sikkert, vi havde stået her i dag.

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Socialdemokratiet, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/ane-halsboe-joergensens-tale-ved-indvielsen-af-frihedsmuseet-2021>